

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3373/2022
17.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Трифуновић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, које заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4286/21 од 11.02.2022. године, у седници одржаној 17.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4286/21 од 11.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1455/17 од 11.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности првостепеног суда. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да је радни однос тужиоца преостао без правног основа на основу Наредбе Команданта 204. Ваздухопловне бригаде П бр 03-1/6681-21 од 06.12.2016. године, која је постала коначна 10.02.2017. године, што би тужена била дужна да призна и трпи. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да врати тужиоца на рад, тако што ће му одобрити обнову уговора о раду на одређено време за одговарајуће радно место професионалног војника почев од 08.12.2016. године, док за то постоје законски услови. Ставом четвртим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду штете у висини изгубљене зараде за период од 08.12.2016. године до 31.12.2020. године у појединачним износима са затезном каматом и датумом каматног почетка, као у овом ставу изреке. Ставом петим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу плати доприносе ради повезивања радног стажа. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. Ставом седмим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова плати 66.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4286/21 од 11.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена

првостепена пресуда у ставу другом, трећем, четвртном, петом, шестом и седмом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба поступка због којих се ревизија може изјавити у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на одређено време код тужене, на пословима професионалног војног лица по уговору о раду од 01.09.2014. године у ВП ..., у периоду од 01.09.2014. године до 08.12.2016. године. Радни однос тужиоца је продужен анексом уговора о раду од 14.08.2015. године за период од 03.08.2015. године до 08.12.2016. године. Наредбом Команданта 204. Ваздухопловне бригаде ВП ... П бр 03-1/6681-21 од 06.12.2016. године, тужиоцу је престала професионална војна служба, због истека уговореног рока. Одлучујући о жалби тужиоца против наведене наредбе, решењем Оп-2 бр 3-2 од 10.02.2017. године, иста је одбијена као неоснована.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 112. став 1. и 141. Закона о Војсци Србије, одбио, као неоснован тужбени захтев тужиоца, са образложењем да тужилац није користио прописано правно средство које му је било на располагању, односно није покренуо уравни спор пред управним судом, због чега није доказао незаконит и неправилан рад органа тужене.

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду, сматрајући да је право на вођење управног спора установљено само против одлука Вишег војног дисциплинског суда донетим у случајевима дисциплинске одговорности припадника Војске Србије, а сходно члану 141. Закона о Војсци Србије, због чега није прихватио правни став првостепеног суда. Међутим, другостепени суд је сматрао да у конкретној ситуацији, када је Наредбом Команданта 204. Ваздухопловне бригаде тужене, тужиоцу преостало радни однос због истека уговореног рока и против кога је тужилац користио делотворно правно средство – жалбу, која је одлуком другостепеног органа одбијена, да је тужба тужиоца да се утврди да му је незаконито престао радни однос наведеном наредбом недозвољена, а да је првостепени суд правилном применом члана 191. и 192. Закона о раду, правилно одлучио када је одбио, као неоснован захтев тужиоца да се тужилац врати на рад и да се обавезе тужена да тужиоцу накнади штету у висини изгубљене зараде.

По оцени Врховног суда, правилно су одлучили нижестепени судови када су одбили, као неосноване тужбене захтеве тужиоца.

Тужилац тужбом тражи да се утврди да му је радни однос престао без правног односа на основу Наредбе Команданта 204. Ваздухопловне бригаде од 06.12.2016. године, која је постала коначна 10.02.2017. године, да се обавезе тужена да га врати на рад и да му накнади штету у висини изгубљене зараде за период од 08.12.2016. године до 31.12.2020. године, као и да му плати доприносе.

Радни однос је однос између запосленог и послодавца који се заснива уговором о раду у складу са законом, у овом случају Законом о Војсци Србије. Према Закону о Војсци Србије радни однос може престати из разлога који су у овом Закону таксативно набројани. Запослени који сматра да му је радни однос престао без правног основа, своја права може остварити подношењем тужбе надлежном суду. Ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио.

Тужилац је сагласно члану 42. Закона о Војсци Србије засновао радни однос на одређено време. Према члану 112. истог закона, професионалном војном лицу служба у Војсци Србије престаје истеком уговореног рока. Како је тужилац засновао радни однос на одређено време код тужене на пословима професионалног војног лица за период од 01.09.2014. године до 08.12.2016. године, а Наредбом Команданта 204. Ваздухопловне бригаде ВП ... П бр 03-1/6681-21 од 06.12.2016. године (која је постала коначна 10.02.2017. године), тужиоцу је престала професионална војна служба, због истека уговореног рока, то следи да тужиоцу радни није престао без правног основа, због чега су правилно одлучили нижестепени судови када су одбили, као неосноване захтеве тужиоца.

Стога су неосновани наводи ревизије, због чега је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**